

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ

Ω

ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Ε

Κ

Α

ΣΧΟΛΗ
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Χ

Υ

Τ

Π

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....	3
1 ΓΕΝΙΚΑ.....	3
2 ΣΚΟΠΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	3
3 ΑΝΑΛΗΨΗ και ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	4
3.1 ΘΕΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	4
3.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	4
3.3 ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	4
4 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	5
4.1 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ	5
4.2 ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ	6
4.2.1 ΕΚΤΑΣΗ.....	6
4.2.2 ΔΟΜΗ και ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ.....	6
4.3 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	8
4.3.1 ΓΡΑΠΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	9
4.3.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	10
5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ και ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	11
5.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	13
Έντυπο 1: Αίτηση Ανάληψης Πτυχιακής Εργασίας.....	13
Έντυπο 2: Αίτηση Εξέτασης Πτυχιακής Εργασίας	14
Έντυπο 3: Πρακτικό Επιτροπής Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας	15

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας περιέχει βασικές πληροφορίες για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται στα πλαίσια της εκπόνησης των Πτυχιακών Εργασιών (ΠΕ) και βασικές οδηγίες και προδιαγραφές για την εκπόνησή τους. Απευθύνεται σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων (ΕΑΔΣΑ), ιδιαίτερα στους τελειόφοιτους, και σε όλο το Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΠ) του τμήματος, μόνιμο και έκτακτο.

Στόχος είναι να αποτελέσει βοήθημα για τους/τις φοιτητές/τριες, παρέχοντάς τους γενικά αποδεκτούς επιστημονικούς κανόνες, οι οποίοι όμως διαμορφώνονται και διαφοροποιούνται ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να αξιοποιήσει και να αναπτύξει τις ερευνητικές του ικανότητες, την κριτική του σκέψη και τη δημιουργικότητά του. Να εργαστεί μεθοδικά, με την καθοδήγηση του/της επιβλέποντα/ουσας εκπαιδευτικού, που θα πρέπει να συμβουλευέται σε τακτά χρονικά διαστήματα, με στόχο την ολοκλήρωση μιας άρτιας εργασίας.

1 ΓΕΝΙΚΑ

Κάθε φοιτητής/τρια του τελευταίου έτους σπουδών είναι υποχρεωμένος/η να εκπονήσει μια ΠΕ, με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος, και με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/ουσας εκπαιδευτικού, η διάρκεια της ΠΕ μπορεί να παραταθεί και πέρα από τη λήξη του τελευταίου έτους σπουδών. Ο μέγιστος χρόνος εκπόνησης της ΠΕ ορίζεται σε τρία εξάμηνα από την ημερομηνία ανάληψής της (κεφάλαιο 3.2.). Μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναλάβει νέο θέμα ΠΕ.

Η ΠΕ εκπονείται ατομικά από ένα/μία φοιτητή/τρια ή συλλογικά από ομάδα μέχρι τριών ατόμων, υπό την επίβλεψη εκπαιδευτικού του Τμήματος, μόνιμου ή έκτακτου, και μπορεί να είναι:

- § μια μελέτη σχεδιασμού χώρου, διακοσμητικής εφαρμογής ή αντικειμένου, η οποία συνοδεύεται από γραπτό κείμενο ή
- § μια αμιγώς θεωρητική εργασία

Για την εκπόνηση της ΠΕ χρησιμοποιούνται, εφόσον είναι απαραίτητο, οι χώροι και ο εξοπλισμός του ΤΕΙ καθώς επίσης τυχόν αναγκαία οικονομικά μέσα του ΤΕΙ. ΠΕ μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός ΤΕΙ, σε οργανισμούς, ιδρύματα, υπηρεσίες κλπ, ύστερα από απόφαση του Τμήματος.

Τα πνευματικά δικαιώματα της ΠΕ ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνησή της.

2 ΣΚΟΠΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπός της ΠΕ είναι η σε βάθος ενασχόληση του/της φοιτητή/τριας με ένα πρωτότυπο και σύνθετο πρόβλημα/θέμα της ειδικότητάς του/της, που άπτεται των δικών του/της ενδιαφερόντων. Στόχος είναι ο/η φοιτητής/τρια:

- § να αξιοποιήσει και να αναπτύξει τη δημιουργικότητά του, τις ερευνητικές, θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που έχει αποκτήσει κατά τη διάρκεια της φοίτησής του/της
- § να εργαστεί μεθοδικά, χρησιμοποιώντας κριτική συνδυαστική σκέψη
- § να αποκτήσει σημαντικές εμπειρίες από τον προγραμματισμό, την εκπόνηση και την παρουσίαση μιας ολοκληρωμένης μελέτης

Μέσω της ΠΕ ο/η τελειόφοιτος/η του Τμήματος αποδεικνύει τις ικανότητές του/της και εμπλουτίζει το γνωσιολογικό του/της υπόβαθρο, πράγμα που συμβάλλει στην πραγματοποίηση των μελλοντικών επαγγελματικών ή ερευνητικών του/της στόχων.

3 ΑΝΑΛΗΨΗ και ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

3.1 ΘΕΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Τα θέματα των ΠΕ εντάσσονται στο γνωστικό αντικείμενο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Τα μέλη του ΕΠ του Τμήματος προτείνουν θέματα πτυχιακών εργασιών προς εκπόνηση, τα οποία είναι σχετικά με τα γνωστικά αντικείμενα των μαθημάτων που διδάσκουν ή τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, με την προϋπόθεση ότι αυτά έχουν άμεση σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Θέματα μπορούν να προτείνουν και τα μέλη του έκτακτου ΕΠ του Τμήματος. Τα θέματα εγκρίνονται από τις Συνελεύσεις των Τομέων Μαθημάτων και ανακοινώνονται.

3.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Για την ανάληψη της ΠΕ ο/η φοιτητής/τρια οφείλει κατ' αρχήν να επιλέξει ένα θέμα:

- § είτε από τα προτεινόμενα θέματα, οπότε θα πρέπει να έρθει σε συνεννόηση με το μέλος του ΕΠ που έχει προτείνει το αντίστοιχο θέμα
- § είτε μπορεί να προτείνει ένα δικό του θέμα, κατόπιν συνεννόησης με κάποιο μέλος του ΕΠ του Τμήματος, μόνιμο ή έκτακτο, του οποίου το γνωστικό αντικείμενο είναι σχετικό με αυτό της ΠΕ

Στη συνέχεια ο/η φοιτητής/τρια ή η ομάδα συντάσσει, με τη βοήθεια του/της επιβλέποντα/ουσας, μια σύντομη περίληψη του θέματος (μέχρι 200 λέξεις), η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τον τίτλο και τους στόχους της εργασίας.

Ακολουθεί η συμπλήρωση και υπογραφή του εντύπου “*Αίτηση Ανάληψης Πτυχιακής Εργασίας*” (Παράρτημα Έντυπο 1), το οποίο αφού υπογραφεί και από τον/την επιβλέποντα/ουσα εκπαιδευτικό, κατατίθεται στον Τομέα Μαθημάτων προς έγκριση.

Η έναρξη της εκπόνησης ΠΕ γίνεται αφού ολοκληρωθούν οι παραπάνω διαδικασίες.

3.3 ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Κάθε μόνιμο μέλος του ΕΠ του Τμήματος, στα πλαίσια της απασχόλησής του, αναλαμβάνει την επίβλεψη πτυχιακών εργασιών, που δεν μπορεί να υπερβούν τις τρεις ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο. Επίβλεψη ΠΕ αναλαμβάνουν επίσης και τα έκτακτα μέλη του ΕΠ. Η επίβλεψη μιας ΠΕ ανατίθεται σε έναν/μια εκπαιδευτικό. Σε περίπτωση που η ΠΕ έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα, η επίβλεψή της μπορεί να ανατεθεί σε δύο μέλη ΕΠ, εκ των οποίων το ένα

μπορεί να ανήκει σε άλλο Τομέα Μαθημάτων ή και σε άλλο Τμήμα, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Τομέα Μαθημάτων ή κοινή απόφαση των δυο Τμημάτων αντίστοιχα.

Ο/η επιβλέπων/ουσα υποστηρίζει και κατευθύνει τους/τις φοιτητές/τριες στα βασικά στάδια της εκπόνησης. Παρακολουθεί την πρόοδο στην επεξεργασία του θέματος, καθοδηγεί τους/τις φοιτητές/τριες στην αναζήτηση της καλύτερης λύσης, φροντίζει για την παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και εξοπλισμό, και εποπτεύει τα μέλη του ΕΤΠ (Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού), όπου η συμβολή τους κρίνεται αναγκαία. Επίσης, εισηγείται στον/στην προϊστάμενο/η του Τμήματος τη διάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών για αναλώσιμα υλικά κλπ. Για ΠΕ που πραγματοποιούνται σε χώρους εκτός ΤΕΙ ο/η επιβλέπων/ουσα εκπαιδευτικός περιορίζεται στο επιστημονικό και τεχνικό μέρος της εργασίας.

4 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζονται γενικά αποδεκτοί βασικοί επιστημονικοί κανόνες και τεχνικές προδιαγραφές για την εκπόνηση ΠΕ, οι οποίοι όμως διαμορφώνονται και διαφοροποιούνται ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε εργασίας.

4.1 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ

- § **Επιλογή Θέματος:** Καθορίζεται το θέμα της εργασίας, τίθενται τα ερωτήματα/ζητήματα τα οποία θα πρέπει να απαντηθούν/διερευνηθούν και οι στόχοι της εργασίας. Το πρώτο αυτό στάδιο έχει ολοκληρωθεί κατά τη Διαδικασία Ανάληψης της ΠΕ (κεφάλαιο 3.2). Αργότερα, σύμφωνα με την έρευνα που θα πραγματοποιηθεί, υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω συγκεκριμενοποίησης ή μικρών αλλαγών στο θέμα.
- § **Γενικό Αρχικό Σχέδιο και Προγραμματισμός:** Πραγματοποιείται ένα προσχέδιο της δομής της εργασίας. Ένας Πίνακας Περιεχομένων με τα κεφάλαια και υποκεφάλαιά του, ο οποίος βοηθά στην οργάνωση και ολοκλήρωση της εργασίας, παρόλο που στην πορεία θα τροποποιηθεί. Επίσης, καθορίζονται χρονικά πλαίσια για συγκεκριμένους στόχους.
- § **Βιβλιογραφική Έρευνα:** Πραγματοποιείται αναζήτηση/εντοπισμός των πηγών, έντυπων ή ηλεκτρονικών, οι οποίες θα πρέπει να είναι δόκιμες και καθορίζονται από το αντικείμενο μελέτης. Σε αυτή τη φάση είναι σκόπιμη η πρόσβαση σε ποικίλες πηγές και η λεπτομερής καταγραφή και αποθήκευση των στοιχείων τους, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν κατά τη σύνταξη της βιβλιογραφίας (κεφάλαιο 4.3.1).
- § **Ερευνητική Μεθοδολογία:** Καθορίζεται η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί για την πραγματοποίηση της εργασίας.
- § **Ανάπτυξη του Σχεδιασμού:** Ανάλογα με την περίπτωση, σχεδιάζεται ο χώρος, η διακοσμητική εφαρμογή ή το αντικείμενο. Ανάλογα με το αντικείμενο μελέτης και σε συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα εκπαιδευτικό, υλοποιούνται τα απαιτούμενα προσχέδια, τελικά σχέδια (δισδιάστατες και τρισδιάστατες απεικονίσεις) και προπλάσματα, υπό κλίμακα ή και σε φυσικό μέγεθος. Το στάδιο αυτό δεν υπάρχει στην περίπτωση που η ΠΕ είναι αμιγώς θεωρητική.
- § **Συγγραφή:** Συγγραφή του κειμένου της ΠΕ.

4.2 ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Η συγγραφή της ΠΕ είναι σημαντική γιατί θα πρέπει το περιεχόμενό της να είναι κατανοητό στους αναγνώστες. Το κείμενο θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένο (παραπομπές, βιβλιογραφικές αναφορές) και να χαρακτηρίζεται από πληρότητα και επιστημονικότητα, οργάνωση και δομή, σωστή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, σύνταξη, διατύπωση), εκφραστική σαφήνεια και ακρίβεια, καθώς και ευχέρεια στη χρήση της ειδικής ορολογίας.

4.2.1 ΕΚΤΑΣΗ

Η έκταση του περιεχομένου της ΠΕ διαμορφώνεται αφενός από τον τύπο του προβλήματος|θέματος που επεξεργάζεται και αφετέρου από τον τρόπο επίλυσης|αντιμετώπισης του τεθέντος προβλήματος|θέματος.

Γενικά, στην περίπτωση που η ΠΕ είναι μια μελέτη σχεδιασμού χώρου, διακοσμητικής εφαρμογής ή αντικειμένου, η ελάχιστη έκταση του γραπτού κειμένου πρέπει να είναι 6.000 λέξεις και η μέγιστη 12.000 λέξεις. Ενώ στην περίπτωση της αμιγώς θεωρητικής εργασίας, η ελάχιστη έκταση του γραπτού κειμένου πρέπει να είναι 15.000 λέξεις και η μέγιστη 30.000 λέξεις. Τα παραπάνω όρια δεν περιλαμβάνουν τις βιβλιογραφικές αναφορές και τα παραρτήματα.

Η τήρηση ή μη του ορίου λέξεων που ορίζεται από τον κανονισμό, αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης της εργασίας. Δηλαδή, ο/η φοιτητής/τρια κρίνεται και από το κατά πόσο μπορεί να αναπτύξει το θέμα και να οργανώσει τα επιχειρήματα και τις ιδέες του στην προβλεπόμενη έκταση.

4.2.2 ΔΟΜΗ και ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- § Εξώφυλλο
- § Ευχαριστίες|Αφιέρωση (προαιρετικά)
- § Περίληψη
- § Πίνακας Περιεχομένων
- § Κατάλογος Εικόνων
- § Κατάλογος Πινάκων (προαιρετικά)
- § Εισαγωγή
- § Κύριο Μέρος
- § Συμπεράσματα
- § Βιβλιογραφικές Αναφορές ή Βιβλιογραφία
- § Παραρτήματα (προαιρετικά)

Εξώφυλλο. Τα απαραίτητα στοιχεία που θα πρέπει να περιέχει το εξώφυλλο είναι: Ίδρυμα, Σχολή, Τμήμα, τίτλος της ΠΕ, συγγραφέας/φείς με αριθμούς μητρώων, επιβλέπων/ουσα εκπαιδευτικός και ημερομηνία παράδοσης.

Ευχαριστίες|Αφιέρωση. Σε περίπτωση που ο/η συγγραφέας ή οι συγγραφείς το επιθυμούν, εκφράζουν τις ευχαριστίες τους σε πρόσωπα ή και οργανισμούς που βοήθησαν στην εκπόνηση της ΠΕ.

Περίληψη. Η περίληψη έχει σα σκοπό να δώσει μια συνοπτική εικόνα της ΠΕ (μέχρι 300 λέξεις). Διαβάζοντάς τη, ο αναγνώστης θα πρέπει να μπορεί να σχηματίσει μια ξεκάθαρη άποψη για όλο το περιεχόμενο της εργασίας. Ενδεικτικά, στην περίληψη παρουσιάζονται σύντομα και συγκροτημένα ο σκοπός, η κεντρική ιδέα, το τι διαπραγματεύεται η εργασία, η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, τα αποτελέσματα|συμπεράσματα και η προσφορά της στη γνωστική περιοχή όπου εντάσσεται.

Για μια πιο ολοκληρωμένη και εμπειριστατωμένη περίληψη, θα ήταν καλύτερο αυτή να συντάσσεται μετά το τέλος της συγγραφής της ΠΕ.

Πίνακας Περιεχομένων. Ο πίνακας περιεχομένων περιέχει όλους τους τίτλους των κεφαλαίων και υποκεφαλαίων της εργασίας (από την εισαγωγή έως τις βιβλιογραφικές αναφορές και τα παραρτήματα, αν υπάρχουν) με αναφορά στη σελιδαρίθμηση και με τη σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο. Ουσιαστικά, τα περιεχόμενα περιγράφουν τη δομή της εργασίας.

Κατάλογος Εικόνων. Οι εικόνες, τα σχέδια, τα διαγράμματα και άλλα γραφήματα τα οποία περιέχονται στο κείμενο λαμβάνονται όλα ως εικόνες. Ο κατάλογος εικόνων έχει αντίστοιχη μορφή με τον πίνακα περιεχομένων.

Κατάλογος Πινάκων. Ο κατάλογος πινάκων (εάν υπάρχουν πίνακες) έχει αντίστοιχη μορφή με τον πίνακα περιεχομένων.

Εισαγωγή. Η εισαγωγή είναι το πρώτο κεφάλαιο της ΠΕ. Έχει σα σκοπό να κατατοπίσει τον αναγνώστη για τα κύρια σημεία της εργασίας. Στην εισαγωγή θα πρέπει σύντομα, αλλά περιεκτικά, να περιλαμβάνονται τα παρακάτω:

- α το αντικείμενο της εργασίας
- α το πεδίο στο οποίο εντάσσεται το αντικείμενο της εργασίας, με κριτική αναφορά σε προϋπάρχουσες σχετικές εργασίες (με παραπομπές στη σχετική βιβλιογραφία), έτσι ώστε να προκύπτουν αφενός μεν οι λόγοι επιλογής του θέματος, αφετέρου η αναγκαιότητα υλοποίησης της συγκεκριμένης εργασίας (είναι εντελώς πρωτότυπη, καλύπτει κάποιο κενό στη σχετική βιβλιογραφία, κλπ)
- α ο σκοπός, οι στόχοι και τα θεμελιώδη ερωτήματα στα οποία η εργασία επιχειρεί να δοθούν απαντήσεις
- α οι ορισμοί των κυριότερων όρων
- α η περιγραφή της γενικής μεθοδολογικής προσέγγισης της εργασίας
- α τα πιθανά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διερεύνηση|οργάνωση|ανάπτυξη του θέματος, με αναφορά στους λόγους ύπαρξής τους
- α η συνοπτική παρουσίαση των κεφαλαίων (σύμφωνα με τη δομή) και των κύριων συμπερασμάτων

Κύριο Μέρος. Στο κύριο μέρος της εργασίας αναπτύσσεται το θέμα σε επιμέρους κεφάλαια και υποκεφάλαια, ο αριθμός και η δομή των οποίων εξαρτάται από το αντικείμενο της εργασίας. Τα κεφάλαια εστιάζουν σε συγκεκριμένα σημεία, που είναι αναγκαία για την άρτια και πλήρη προσέγγιση του θέματος. Στο κύριο μέρος θα πρέπει να παρουσιάζονται, με σαφήνεια, τα παρακάτω:

- α ο προσδιορισμός του προβλήματος της ΠΕ

- α η βιβλιογραφική επισκόπηση: αναφορά, κριτική|συγκριτική επεξεργασία και συνθετική θεώρηση των διαθέσιμων θεωρητικών δεδομένων. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο η σχετική με το θέμα βιβλιογραφία (γενική και ειδική) και να αποφεύγονται οι πληροφορίες οι οποίες είναι πολύ γνωστές.
- α οι υπάρχουσες προσεγγίσεις: κριτική και συγκριτική αναφορά στα αποτελέσματα και τη μεθοδολογία που ακολούθησαν οι ερευνητές|μελετητές
- α η μεθοδολογική προσέγγιση: αναλυτική περιγραφή των μεθοδολογικών αρχών και όλων των βημάτων που ακολουθήθηκαν. Θα πρέπει να παρουσιάζονται επίσης πληροφορίες για τις πηγές των στοιχείων και δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα, ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, κλπ). Στην περίπτωση που το θέμα της ΠΕ είναι μια μελέτη σχεδιασμού περιγράφεται και η συνθετική διαδικασία. Επίσης, αναφέρονται και τα πιθανά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διερεύνηση|οργάνωση|ανάπτυξη του θέματος, με αναφορά στους λόγους ύπαρξής τους. Η μεθοδολογική προσέγγιση μπορεί να αποτελεί από μόνη της ένα ολοκληρωμένο κεφάλαιο.
- α τα αποτελέσματα του σχεδιασμού (στην περίπτωση που η ΠΕ δεν είναι αμιγώς θεωρητική): δισδιάστατες|τρισδιάστατες απεικονίσεις και προπλάσματα, υπό κλίμακα ή και σε φυσικό μέγεθος, με την απαραίτητη περιγραφή
- α ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων της εργασίας, ο οποίος θα πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με το υπό διαχείριση πρόβλημα αλλά και τη σχετική συζήτηση και σύγκριση με υπάρχουσες προσεγγίσεις

Συμπεράσματα. Σε αυτό το κεφάλαιο συνοψίζονται τα κύρια σημεία της εργασίας, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα αποτελέσματα των κεφαλαίων της ανάπτυξης και γίνεται αξιολόγηση για το κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι στόχοι της εργασίας. Τα συμπεράσματα πρέπει να είναι σαφή και σε απόλυτη συνάφεια με το πρόβλημα που μελετήθηκε. Πρέπει να απαντούν στα υπό έρευνα ερωτήματα που έχουν τεθεί.

Επιπλέον, μπορεί να διατυπωθούν προτάσεις για μελλοντικές εργασίες και συμπληρωματικές έρευνες στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο, να γίνει αναφορά στους ερευνητές|μελετητές που μπορεί να ενδιαφέρει αυτή η εργασία ή και πώς μπορεί να συνεισφέρει στο έργο τους.

Βιβλιογραφικές Αναφορές ή Βιβλιογραφία. Η ΠΕ θα πρέπει να ολοκληρώνεται με τη βιβλιογραφία (βιβλία, άρθρα, δημοσιεύσεις κλπ) στην οποία έχει στηριχτεί η συγκεκριμένη μελέτη. Η βιβλιογραφία περιλαμβάνει όλες τις πηγές στις οποίες γίνεται αναφορά μέσα στο κείμενο της εργασίας. Επιπλέον, μπορεί να περιλαμβάνει και περιορισμένο αριθμό τίτλων από έργα που μελετήθηκαν κατά τη διερεύνηση του θέματος και για τα οποία δεν υπήρξε κάποια αναφορά στο κείμενο, αλλά στήριξαν το θεωρητικό ή πρακτικό μέρος της μελέτης.

Παραρτήματα. Τα παραρτήματα (αν υπάρχουν) περιλαμβάνουν πληροφοριακό υλικό, που η ενσωμάτωσή του στο κυρίως κείμενο θα διατάρασσε τη ροή της εργασίας (π.χ. ερωτηματολόγια, αποσπάσματα από συνεντεύξεις, κλπ). Τα παραρτήματα πρέπει να είναι αριθμημένα και να έχουν τίτλους.

4.3 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Η συνέπεια στην τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών, αλλά και η αισθητική της μορφής της εργασίας, είναι σημαντική και κρίνεται μαζί με το περιεχόμενό της.

4.3.1 ΓΡΑΠΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Το γραπτό κείμενο προϋποθέτει, εκτός των άλλων, καλλιτεχνική επιμέλεια και κατατίθεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD, DVD), όπου θα πρέπει να αναγράφονται επίσης τα στοιχεία του εξώφυλλου του εντύπου (Ίδρυμα, Σχολή, Τμήμα, τίτλος της ΠΕ, συγγραφέας/φείς με αριθμούς μητρώων, επιβλέπων/ουσα εκπαιδευτικός και ημερομηνία παράδοσης).

Μορφή Κειμένου. Για τη συγγραφή του κειμένου πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρακάτω προδιαγραφές:

- α το μέγεθος της γραμματοσειράς για το σώμα κειμένου να είναι 10 έως 12 pt
- α το στυλ της γραμματοσειράς (Arial, Times New Roman κλπ) είναι επιλογή του/της φοιτητή/τριας
- α τα κεφάλαια και τα υποκεφάλαια να έχουν αρίθμηση και τίτλο
- α κάθε κεφάλαιο να εμφανίζεται σε νέα σελίδα
- α τα υποκεφάλαια να ακολουθούν τη ροή του κειμένου
- α οι εικόνες και οι πίνακες να έχουν αρίθμηση και λεζάντα. Η αρίθμηση τους μπορεί να γίνει στο σύνολο της εργασίας (π.χ. εικόνα 1, εικόνα 2 κοκ) ή για κάθε κεφάλαιο ξεχωριστά (π.χ. στο κεφάλαιο 1: εικόνα 1.1., εικόνα 1.2. κοκ)
- α στα σχέδια να αναφέρεται η κλίμακα στην οποία παρουσιάζονται στο κείμενο, είτε αριθμητικά, είτε γραφικά (γραφική κλίμακα)
- α οι σελίδες του κειμένου να είναι αριθμημένες
- α το περιθώριο των σελίδων να είναι επαρκές ώστε το κείμενο να είναι ευανάγνωστο μετά τη βιβλιοδεσία

Παραπομπές και Βιβλιογραφικές Αναφορές. Η ΠΕ θα πρέπει να περιέχει παραπομπές μέσα στο κείμενο και μία λίστα αναφορών στο τέλος (βιβλιογραφία), όπου θα αναφέρονται οι πηγές όλων των πληροφοριών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγγραφή του κειμένου (γραπτά κείμενα, εικόνες, πίνακες, γραφήματα κλπ). Οι αναφορές στοχεύουν στον εντοπισμό και έλεγχο των πηγών που χρησιμοποίησε ο/η συγγραφέας και την αποφυγή της λογοκλοπής.

Οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία ενός έργου, αποκτούν πάνω σ' αυτό πνευματική ιδιοκτησία. Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή: τα γραπτά ή προφορικά κείμενα, οι φωτογραφίες, τα έργα των εικαστικών τεχνών στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα αρχιτεκτονικά έργα, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών κλπ. Σύμφωνα με το νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας επιτρέπεται η χρήση σύντομων αποσπασμάτων από έργο άλλου για επιστημονική έρευνα, εφόσον η παράθεση του αποσπάσματος συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εάν τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

Έχουν κατά καιρούς αναπτυχθεί διάφορα διεθνή πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών (Harvard, APA, Chicago κλπ.). Ανεξάρτητα από το πρότυπο, αυτό που απαιτείται από τους/τις φοιτητές/τριες είναι να ακολουθήσουν με συνέπεια έναν ενιαίο τρόπο αναφοράς στις παραπομπές και τη βιβλιογραφία. Από τα πιο αποδεκτά διεθνή πρότυπα βιβλιογραφικών

αναφορών είναι αυτό του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ (Harvard), το οποίο προτείνεται και συνοπτικά παρουσιάζεται παρακάτω. Ο/η φοιτητής/τρια μπορεί να αναζητήσει περαιτέρω πληροφορίες στη βιβλιογραφία, έντυπη ή ηλεκτρονική.

Παραπομπές: με τις παραπομπές δηλώνεται στον αναγνώστη ενός κειμένου ότι μια ορισμένη πληροφορία ή ιδέα που παρουσιάζεται έχει προέλθει από μια άλλη πηγή. Μέσα στο κείμενο η παραπομπή εισάγεται ακριβώς στο σημείο το οποίο τεκμηριώνει και γίνεται σημειώνοντας το επίθετο του συγγραφέα και το έτος έκδοσης σε παρένθεση. Για παράδειγμα: (Επίθετο 2013) ή Σύμφωνα με τον Επίθετο (2013)... Όταν χρησιμοποιούνται αυτούσια τα λόγια του/της συγγραφέα ή συγκεκριμένο σημείο του κειμένου, θα πρέπει να σημειώνεται και η/οι σελίδα/ες όπου γίνεται αναφορά. Για παράδειγμα: (Επίθετο 2013, σ. 123) ή (Επίθετο 2013, σ. 123-134). Στην περίπτωση που για μια δημοσίευση δεν υπάρχει συγκεκριμένος συγγραφέας, χρησιμοποιείται η επωνυμία του οργανισμού. Για παράδειγμα: (ΥΠΠΟ 2013).

Για κάθε μία από τις παραπομπές, θα πρέπει στο τέλος της εργασίας να υπάρχει και η αντίστοιχη αναφορά.

Βιβλιογραφικές Αναφορές: συνήθως, οι βιβλιογραφικές αναφορές ταξινομούνται αλφαβητικά σύμφωνα με τον/την συγγραφέα. Ο τρόπος καταγραφής τους διαφέρει ανάλογα με τη δημοσίευση.

Για τα βιβλία καταγράφονται με τη σειρά: Συγγραφέας/είς (επώνυμο και αρχικό ονόματος) Έτος έκδοσης, *Τίτλος*, Εκδότης, Τόπος έκδοσης. Για παράδειγμα: Arnheim, R. 2003, *Η Δυναμική της Αρχιτεκτονικής Μορφής*, Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη. Για τα ηλεκτρονικά βιβλία: Συγγραφέας/είς (επώνυμο και αρχικό ονόματος) Έτος δημοσίευσης, *Τίτλος* [online], Τόπος έκδοσης: Εκδότης. Διαθέσιμο από: <URL> [ημερομηνία πρόσβασης]. Για παράδειγμα: Brown, G., White, G. and Redding, G., 1984, *Modern management* [online], London: Redfern Press. Διαθέσιμο από: <<http://libweb.anglia.ac.uk>> [9 Ιουλίου 2011].

Για τα άρθρα θα πρέπει να καταγράφονται: Συγγραφέας/είς (επώνυμο και αρχικό ονόματος) Έτος έκδοσης, "Τίτλος άρθρου", *Τίτλος περιοδικού*, Τόμος, Αριθμός τεύχους, Σελίδες άρθρου. Για παράδειγμα: Huffman, L. 1996, "Processing whey protein for use as a food ingredient", *Food Technology*, vol. 50, no. 2, pp. 49-52. Για άρθρα από online βάση δεδομένων: Συγγραφέας/είς (επώνυμο και αρχικό ονόματος) Έτος δημοσίευσης, "Τίτλος άρθρου", *Τίτλος περιοδικού*, [online], Τόμος, Αριθμός τεύχους, Σελίδες άρθρου. Διαθέσιμο από: Όνομα βάσης δεδομένων [ημερομηνία πρόσβασης]. Για παράδειγμα: Daniel, T. 2009, "Learning from simpler times", *Risk Management*, [online], vol. 56, no. 1, pp. 40-44. Διαθέσιμο από: <<http://proquest.umi.com/>> [30 Ιανουαρίου 2009].

4.3.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η παρουσίαση της ΠΕ στα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης γίνεται με τη μορφή διάλεξης, η οποία υποστηρίζεται από οπτικό υλικό. Το οπτικό αυτό υλικό θα πρέπει να οργανωθεί και να διαμορφωθεί σε κάποιο κατάλληλο πρόγραμμα παρουσίασης. Περιλαμβάνει μια σύνοψη των κύριων σημείων της εργασίας σε κατάλληλα διαμορφωμένο γραπτό κείμενο, το οποίο συνοδεύεται από εικόνες, σχέδια ή οτιδήποτε άλλο κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου οι θεατές να κατανοήσουν το περιεχόμενο της εργασίας. Η παρουσίαση προϋποθέτει επίσης καλλιτεχνική επιμέλεια. Η διάρκεια της δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα είκοσι λεπτά.

5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ και ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μετά την ολοκλήρωση της ΠΕ και ύστερα από έγκριση του/της επιβλέποντα/ουσας εκπαιδευτικού, υποβάλλεται μέσω του πρωτοκόλλου στο Τμήμα η *“Αίτηση Εξέτασης Πτυχιακής Εργασίας”* (Παράρτημα Έντυπο 2) συνοδευόμενη από ένα αντίγραφο της εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή (CD, DVD). Κατόπιν ο Τομέας Μαθημάτων ορίζει ημερομηνία μέσα στο χρόνο μαθημάτων κατά την οποία γίνεται η παρουσίαση της ΠΕ ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος συναφούς ειδικότητας, εκ των οποίων ο/η ένας/μία είναι ο/η εισηγητής/τρια. Πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα έτσι ώστε η ημερομηνία και η ώρα παρουσίασης των ΠΕ να μην παρεμποδίζει το εκπαιδευτικό έργο. Στη γραμματεία του Τμήματος κατατίθενται επίσης τρία αντίγραφα της εργασίας επτά ημέρες τουλάχιστον πριν την παρουσίασή της, ώστε να υπάρχει αρκετός χρόνος για την ανάγνωσή της από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης.

Κατά την εξέταση γίνεται σύντομη παρουσίαση της ΠΕ από τους/τις φοιτητές/τριες, με χρήση εποπτικών μέσων που διαθέτει το Τμήμα, η οποία δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα είκοσι λεπτά. Τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και στο τέλος υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και πληρότητα επεξεργασίας του θέματος. Η παρουσίαση είναι ανοιχτή για το κοινό, το οποίο μπορεί να υποβάλλει επίσης ερωτήσεις και να συμμετέχει στη συζήτηση που ακολουθεί.

Στη συνέχεια η επιτροπή αξιολόγησης συνεδριάζει, αξιολογεί την ΠΕ και κάθε μέλος καταθέτει τη βαθμολογία του στο *“Πρακτικό Επιτροπής Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας”* (Παράρτημα Έντυπο 3). Ο τελικός βαθμός για τον/την φοιτητή/τρια είναι ο μέσος όρος της βαθμολογίας των εξεταστών. Το *“Πρακτικό Επιτροπής Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας”*, υπογεγραμμένο από τα μέλη της επιτροπής, κατατίθεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα στη γραμματεία του Τμήματος συνοδευόμενο από ένα αντίγραφο της εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή (CD, DVD) για τη βιβλιοθήκη του ΤΕΙ. Αν η ΠΕ έχει εκπονηθεί από ομάδα φοιτητών/τριων η επιτροπή πρέπει να συμπληρώσει για κάθε φοιτητή/τρια διαφορετικό πρακτικό.

Σε περίπτωση που μία ΠΕ κριθεί ελλιπής αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασής της. Η διαδικασία αυτή μπορεί να γίνει μόνο μια φορά.

5.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα κριτήρια για την επιτυχή διεκπεραίωση της ΠΕ, που λαμβάνονται υπόψη από την επιτροπή αξιολόγησης, είναι τα ακόλουθα:

- § η πρωτοτυπία του θέματος και της επεξεργασίας του
- § η επίτευξη του σκοπού και των στόχων της ΠΕ
- § η μεθοδολογική προσέγγιση του θέματος
- § η έκταση και η ποιότητα|επιστημονικότητα της βιβλιογραφικής επισκόπησης
- § η κατανόηση, ερμηνεία και αξιοποίηση της βιβλιογραφίας
- § η ικανότητα χρήσης θεωρίας, μεθοδολογίας και πρωτότυπων|προηγμένων εργαλείων για την ανάλυση και επίλυση σύνθετων προβλημάτων

- § η ικανότητα κριτικής και συγκριτικής επεξεργασίας των δεδομένων
- § η εξαγωγή σημαντικών και πρωτότυπων αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων
- § η τήρηση των προδιαγραφών έκτασης, περιεχομένου, τεκμηρίωσης και παρουσίασης της εργασίας
- § η ποιότητα και εικαστική ταυτότητα της παρουσίασης
- § η προφορική υποστήριξη της εργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Έντυπο 1: Αίτηση Ανάληψης Πτυχιακής Εργασίας

Κωδικός: EN24-1

Έκδοση: 03

Σελ. 1 από 1

Αίτηση ανάληψης Πτυχιακής Εργασίας

ΣΧΟΛΗ :
ΤΜΗΜΑ :
Ταχ. Δ/νση :
Τηλέφωνο :
Fax :
E-mail :
Πληροφορίες :

ΠΡΟΣ

Ημερομηνία :

Αρ. Πρωτ. :

ΕΠΩΝΥΜΟ	:	:	:
ΟΝΟΜΑ	:	:	:
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	:	:	:
Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	:	:	:
ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	:	:
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	:	:	:
Α.Μ. ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ/ΤΡΙΑΣ	:	:	:

Παρακαλώ να εγκρίνετε την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας με θέμα:

Ο/Η Αιτών/ούσα

Ο/Η Αιτών/ούσα

Ο/Η Αιτών/ούσα

(υπογραφή)

(υπογραφή)

(υπογραφή)

Ο/Η Επιβλέπων/ουσα
Καθηγητής/τρια

(Ον/μο – Υπογραφή)

Έντυπο 2: Αίτηση Εξέτασης Πτυχιακής Εργασίας

Κωδικός: EN24-2

Έκδοση: 03

Σελ. 1 από 1

Αίτηση εξέτασης Πτυχιακής Εργασίας

ΣΧΟΛΗ :
ΤΜΗΜΑ :
Ταχ. Δ/νση :
Τηλέφωνο :
Fax :
E-mail :
Πληροφορίες :

ΠΡΟΣ

Ημερομηνία :

Αρ. Πρωτ. :

ΕΠΩΝΥΜΟ	:	:	:
ΟΝΟΜΑ	:	:	:
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	:	:	:
Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	:	:	:
ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	:	:
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	:	:	:
Α.Μ. ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ/ΤΡΙΑΣ	:	:	:

Θέμα Πτυχιακής Εργασίας:

Παρακαλώ να ορίσετε ημερομηνία και Επιτροπή εξέτασης της ανωτέρω Πτυχιακής Εργασίας.

Ο/Η Αιτών/ούσα

Ο/Η Αιτών/ούσα

Ο/Η Αιτών/ούσα

(υπογραφή)

(υπογραφή)

(υπογραφή)

Ο/Η Επιβλέπων/ουσα
Καθηγητής/τρια

(Ον/μο – Υπογραφή)

Έντυπο 3: Πρακτικό Επιτροπής Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας

Κωδικός: EN24-3

Έκδοση: 03

Σελ. 1 από 1

Πρακτικό Επιτροπής Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας

ΣΧΟΛΗ:
ΤΜΗΜΑ:
Ταχ. Δ/νση:
Τηλέφωνο:
Fax:
E-mail:
ΠληροφορίεςQ

ΠΡΟΣ

Ημερομηνία:

Όνοματεπώνυμο σπουδαστή/ τριας:			
Όνομα Πατρός:			
A.M. Σπουδαστή:			
Θέμα Πτυχιακής Εργασίας:			
Επιβλέπων Καθηγητής:			
Ημερομηνία Εξέτασης:			

Η Επιτροπή αφού παρακολούθησε την παρουσίαση της εργασίας και εξέτασε την παραπάνω σπουδαστρια σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 16 του Ν. 1404/83, απονέμει το βαθμό (αριθμητικά και ολογράφως):(.....)

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο Βαθμός (.....)	Όνοματεπώνυμο Βαθμός (.....)	Όνοματεπώνυμο Βαθμός (.....)
---	---	---

Ημερομηνία Πρωτοκ.:

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

..... (Υπογραφή) (Υπογραφή) (Υπογραφή)
---------------------	---------------------	---------------------

Συνημμένα:

CD με την πτυχιακή εργασία σε αντίτυπο/α, ελεγμένο/α από τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης